

Megjelenik a Társalkodóval minden héten kétszer: t. i. vasárnap és csütörtökön előfizetheti helyben a szerkesztő's kiadó tulajdonosnál uri utca 453dik sz. alatti Trattner-károlyi ház első emeletében, egyelűtt pedig minden királyi posta-hivatalnál. Az ausztriai birodalomba vagy külföldi tartományokba kívánató példányok iránt csupán a bécsi es. főpostahivatal utján történhetik a megrendelés. Az Értesítőben mindenféle hírtelvény fölvetetik 's pontosan és jutányosan közöltetik.

Ápril elejétől június fogytaig terjedő évnegyedes folyamára e' testvér-lapoknak helyben borítéktalanul 2 fr. 40 kr. borítékosan helyben vagy postán 3 fr. 30 kr. — April elejétől december végeig terjedő 3/4 esztendei folyamára pedig helyben borítéktalanul 7 fr. 30 kr. borítékosan helyben vagy postán 9 pengő fr. előfizetést elfogadnak mind a két hazai k. postahivatalok, mind szorgalom- vagy gyorskocsi vagy más biztos alkalom által a Jelenkor és Társalkodó szerkesztősége.

FOGLALAT. Magyarország és Erdély. (Kinevezések és előleptések; a' hely. vall. dunamelléki egyházkerület közgyűlésének határideje; a' tiszavölgyi társulat nagygyűlése; a' 855. számú Pesti Hirlap. Budapesti napló. Törvényhatóságok: Zemplény, Sáros, Liptó és Vasmegegyék közgyűlései. Erdélyi országgyűlés. Társulati élet: a' József-émlék-egyesület ügyében; adakozások a' Pest-bélvárosi kisdudoró intézetre; Sz. András helység nyilvános közönete; a' pesti martiusi sokadalomról érkeleti jelentés.)
Külföld (Portugália, Spanyolország, Anglia, Franciaország, Poroszország, Olaszország, Törökország).
Értesítő.

MAGYARORSZÁG és ERDÉLY.

Őcs. 's ap. kir. fősége H o l l a k y Ferenczet az erdélyi kir. kormányzók tiszlb. fogalmazóját tiszlb. titoknokká kinevezni méltóztatott.

Az aradi első bír. váltótörvényeknél megüresült ülnökségre S á r o s y Lajos Gyula ugyanottani váltótörvényeséki tollón érdemesítve.

A' nngu magy. kir. udv. kamara a' sviniczai megüresült k. utlevélvizsgálói állomásra L e n d t n e r József-ó-orsovai k. harminczadi felügyelőt továbbá.

A' nngu magy. kir. udv. kamara a' nagybányai kir. tisztartóságban megüresült kulcsári állomásra Z a n k o Károlyt az ottani főfelügyelőségi hivatal irodájában kiadót és első írnotok alkalmazta.

Seifert János szalkai k. alapítványi urodalombeli erdőlovag, és Lipót testvére legfensőbb helyről nyert engedelm mellett vezetéknevüket „S z e r e t f y”-re változtatták.

A' helyét vallástételt követő dunamelléki főtiszt. egyházkerület közgyűlése sz. kir. Pestvárosában f. 1847dik év május hava 3ik napján fogja kezdetét venni, az ezt megelőző két napon pedig a' papi kijelölteknek küldötség előtti megvizsgálása fog végrehozni. — Báthory Gábor, egyházkerületi jegyző.

A' tiszavölgyi társulat nagygyűlése.

A' tiszavölgyi munkálatokról Kovács Lajos igazgató jelentéseiből minden, kit ez ügy érdekel, eléggé értesülhetett; — és én, ki a' magyar vállalatok sükere iránt soha vérmes reményeket nem tápláltam, meglepetve látam az eredményt, melyet e' társulat oly kevés idő alatt előidézett. Kíváncsian vártam tehát a' nagygyűlést, hogy lássam itt: melly szellem, melly hangulat 's minő egyetértés uralkodik, melly illy sok, 's valjók meg igazán, oly különféle érdekeket annyira képes összeegyeztetni, hogy egyeseket úgy mint társulatokat e' közös hazai cél ernyedetlen pártoltságában 's előmozdításában megtarthat, melly annál feltünőbb volt, mivel tudomra legalább még alapszabályai sem léteztek. A' véletlen úgy akarta, hogy e' társulatnak legközelebb tartott közgyűlésében részt vehessen 's meg kell valanom, saját szerűleg hatott rám a' higgadság 's a' esend, melly e' tanácskozásokat jellemzött nem volt helyeslő vagy piszsegő auditorium, nem volt politikai színezet, melly fájdalom! minden egyleteinkbe hová az legkevésbé tartozik, belopódzott 's az ügynek, mellyet tulajdonképp ápolni 's előmozdítani kell, háttérbe szorításával oly zsarnoki hatalmat gyakorol a' kedélyeken, mellyen egyesek bármínő erélylyel lépjenek is fel, győzedelmeskedni nem tudnak. Nem volt mondom itt illy pártoskodás, melly bennem azon örvendetes meggyőződést szülte, hogy a' magyar, ha csak ugyan akar, haszóra hallgat, nem annyira incapacitabilis és türelmetlen egy nép, hogy azzal valamire menni ne lehessen; másfelől pedig teljes bizonyosságban áll előttem az, hogy míg tanácskozási tereminkből nem leszünk képesek kiűrtani azon gátakat, mellyek minden jónak oly nagy akadályul szolgálnak 's míg tapsok vagy harsogó éljenek lesznek csak képesek fentartani az ügy iránt buzgalmunkat, vállalatink már csirájokban betegek lesznek 's e' hazán nem lesz üdv, haladásunk tétovázó marad.

Nem volt szándokom bevezetést írni, de nem tudtam állni, hogy a' közönséget a' felől ne tudósítsam, miként vállalatink létesülhetésének egy nagy tényezőjét teszi a' modor is, mellyel azokhoz fogni szoktunk. A' tiszai nagygyűlés programjához következő volt:

a) Tudósítás az eddig történetéről, a' Sárospatakon megállapított elvek 's utasítások jegyzőkönyvei, technikai tudósítás 's ugyanaz a' pénzügyi állapotokról.

b) Tudósítás a' tiszaszabályozási tervek mibenlétéről.

c) Tudósítás az 1847ik évre legfelsőbb helyen nyert pénzalapokról.

d) Alapszabályok terve.

e) Tudósítás az új pénzalap elrendelésére nézve a' központi választvány által tett pénzalap elhelyezéséről, ezzel kapcsolatban új munkálati pontok iránti javaslata a' technikai főigazgatónak.

f) Terv a' pénzügyi eljárás, hitel, költségvetés, beszédés részleteiről.

g) Terve a' pénzkezelésnek a' központon's vidékeken.

h) Egyes társulatok lehető kívánatai's előterjesztései. Kiviláglik e' programmból, hogy a' tiszavölgyi társulat egy, kivált nálunk igen szokatlan utat választott, ő t. i. előbb tett 's azután beszélt, holott mi rendesen előbb beszélni szoktunk, 's azután tenni — jobbadán semmit vagy igen keveset.

De nézzük a' programot közelebbről.

Az a) b) valamint c) alatti pontok, miután az utólsóból az iránt értesült a' társulat, hogy ismét egy milliónyi hitelt kapott — miért is ő felségének hódoló felirat, gr. Apponyi György ő nmtának hathatós közbenjárásáért hálaírat szavaztatott; — az alapszabályok terve pedig kinyomatni rendeltetvén a' következő ülésekben tárgyalattak 's kissébb módosításokkal helybenhagyattak.

Nincs szándékom az alapszabályokat itt egész terjedelmükben közölni, bár igen ohajtánám, hogy azokat minél többen olvassák, egyedül fő elvei's rendszerére nézve fogom nézeteimet röviden előadni, miután azokat a' társulat jus publicumaul tekintem, mellyen szerkezete, munkálkodásai's így az egész vállalat létesíthetősége, hazánk minden tekintetbeni kifejlődésének egyik legnagyobb tényezője aialpszik.

A' kitűzött cél: a' tiszaszabályozás 's az e z által eszközzendő nemzeti jobblét. Hogy miuton véli elérhetőnek ezt a' társulat, az alapszabályokban kimondott elvekből kiviláglik, mellyeket én alap- 's adminisztratív elveknek vélek feloszthatni.

Két alapelv van kimondva, melly az egész szerkezet sulypontját foglalja magában: az egyesülés által az egyesült erővel; munkálkodás elve, másodsor a' nyereendő haszon arányában egyenlő teherviselés. —

Commentálni ezen elveket hiedelmem szerint nem szükség, mert minden, ki hazánk kifejlődött jövőjét nem sült galambnak tekinti, meg van győződve, hogy minden viszonyinkban, legyenek azok akár a' közállományi akár a' társulati mezőn, e' két elv nélkül haladnunk lehetetlen; és e' két elv annyira elválhatlan, hogy egyik nélkül a' másiktól üdvös hasznot reményelni, vagy egyiket a' másik nélkül valami közszél létesítésére leendő alkalmazhatóságban hasznosan működőleg képzelni is már magában valóságos képzetelenség.

„Az egyesülés által egyesült erővel munkálkodás.”

Kimondani ez elvet igen könnyű; de alkalmazni, — meghatározni azon határt, hol az összes munkálkodás a' létesítésre szibbasztólag hat 's más felől elmellőzni azt, hogy a' hatalom egyesek önkényének, melly a' különvált jogokat paralysálja, vak eszközéül oda ne vettessék, — azt hiszem igen nehéz, és a' statustannak a' „miként”-re nézve még mindig megoldatlan problémái közé tartozik. E' tekintetben tehát az e' legnagyobb dicsőség, ki e' kérdés megoldásához, kellő figyelembe véve magát az egyesületek szerkezetét, azok személyeit, ezeknek egymáshoz viszonyait, érdekeit sőt uralkodó szenvedélyeit is, legalább közeledett. És ennek eszközlése azon administralatív elvek közé tartozik, mellyek legsikeresebben vezetnek a' kitűzött cél felé.

Lássuk mint vannak a' tiszavölgyi társulat alapszabályiban alkalmazva.

Itt a' tiszavölgyi társulat egyeteme minden őt illető jogait a' nagygyűlés kezébe teszi ugyan le, de kellőleg intézkedik is, hogy ott az egyes társulatok annyira legyenek képviselve, mennyire azok érdekei megkivánják, miután annak tagjai a' központi választványon kívül a' vidéki osztályok külön három 's elhatározó szavazattal bíró képviselőiből állnak 's e' vidéki tagok tulsúlyában vagyon a' kellő garancia a' központ irányában, hogy ez, ha akarná is, a' vidékek érdekeit elnyomással nem fenyegetheti; ha pedig ez utólsó, hatalmával, melly, mint alább látandjuk, meghatározott, valamiképp visszaélne, az intézkedés ez iránt is megvan téve, miután minden három évben a' központi választvány megújittatik. Föltűnt az alapszabályok 16d. §-sa, melly a' nyilvánosságról szól; de midőn a' gazdasági egyesület üléseit a' tiszavölgyi társulattal összehasonlítam, a' praxis annyira meggyőzött üdvös léte felől, hogy én, ki a' nyilvánosság elmellőztetésének általjában ellensége vagyok, most azt némely egyes esetekben szükségesnek tartom. A' nagygyűlés intézkedik mindazokról, mellyek e' társulat életkérdéseit teszik, itt határoznak a' pénzről, a' képviselet arányáról, a' teendő munkálatok lényegeiről 's hogy e' határozatai ne csak határozatok maradnak, gondoskodtak az alapszabályok, hogy egy, mennyire lehet, népszerű testület alkossanak, mellyben a' közgyűlés egész akarata a' lehetőségig repraesentálva legyen. És e' testület a' központi választvány, mellyről a' jövő számban.

A' 855dik számú Pesti Hirlap.

Ezen szám főcikkében a' gazdasági egyesület ez évi martiusi közgyűlésének története iratván meg, ennek közrebocsátását azon lap érdemes szerkesztősége csak azért is szükségesnek tartotta, hogy az ugyanezen gyűlésnek a' Jelenkor általi elferdítése (?) helyre igazítottassék. Ez igen helyesen volna, ha úgy volna.

Az ottani dolgok kifejlésének leírása hűnek mondatik az érdemes szerkesztőség által; 's ez ismét helyesen volna, mert hiszen valakinek csak kell lenni, ki egyik vagy másik part rohanási t valamely egyoldalulap számára leiratván, e' leírást hűnek hirdesse; 's illyen hirdetésre legalkalmasabb corpus respectabile a' szerkesztőség.

Egyébként rövid lenni akarván — az elferdítésre nézve következőket jegyez meg, miket az idézett hű cikk is igazol, 's ezért elferdítések nem lehetnek:

a) A' Jelenkor állítja: miképp a' gazdasági egyesület közgyűlésén politikai pártok lépven fel, az egyesületi tért politikai keserű vitatkozások színhelyévé tették. Ezen állítást a' felhívott pesti hirlapi hű cikk megerősíti; mert a' Magyar Gazda kiválólag azért lón vitatárgy, mivel a' bőkezű kormányról kellő méltánylással sziveskedett megemlékezni. —

Igaz ugyan, hogy gr. T. L. indítványának e' szavai: „a' Magyar Gazda minden pártszínezettől, különösen politikai kacérkodásoktól okodjék” — kiemeltetnek, 's ez minden elfogulatlanok szent ohajtása: azonban szeretnék az elfogulatlanok azt is tudni: miért nem tételt 1844-45-46ban illyen indítvány, midőn az érintett lap szerkesztősége a' védegyelet mellett kitelhetőleg működött? A' gazdáknak ez is tudomásukkal történt, de azért baj nem volt; mert az ott játszott pártszín önök színe volt.

b) A' Jelenkor állítja: miképp a' politikai pártküzdelmeknek az egyesületi életbe átültetése ennek előbb-utóbbi romlására vezet. Ezt önök, mint a' practicitás! emberei — mit különösen a' kereskedelmi-társaság élén bizonyítottak — nem fogják tagadhatni; és nem fogják tagadhatni akkor sem, ha sok bukott, különben közérdekű egyleteinkre emlíkeznek. Lássák önök, a' mult szombatesti gyűlésen — ha t. i. gyűlés volt — igen csekély kivétellel, úgy szólván egyedül voltak, és sok valódi gazda riasztatott elonnan, miután a' rendes elnök a' közgyűlést csütörtökön (25kén) eloszlatta 's a' netalán még hátralevő tárgyak elintézését a' jövő júniusi közgyűlésre halasztotta. Adja isten, hogy az egyesület jövődjéje az illy zajos pártküzdések által sokat ne szenvedjen 's lényegében és létegeben meg ne rendíttessék! Engem legalább előre is aggaszt — ha e' pártusa le nem csilapszik — adja Isten a' laptalanul! sok alapítónak 's részvényesnek elvonulása, elidegenülése 's a' köztelek ügye, melly — legalább tudomásom szerint át van ugyan a' gazdasági egyesületnek engedélyezve — de mint ki nem fizetett, még nincs bevallva, 's annak nevére átirva! 'S vajjon illy pártviszályok közt lehet e' biztos remény jövődjére alapító 's részvényes tagjai szaporodásához? 's

ha derüre borura ferdítették el az alapszabályok az ezekhez szigorúan ragaszkodó alapítók és részvényesek járandósága pontos megnyerhetőségéhez?

c) A Jelenkor állította: mikép a Magyar Gazdától kívántatik, hogy liberális legyen, éskivántatik: hogy conservatív legyen. Ennek igazsága egyszerűbb, semhogy demonstratióra szorulna; különben miért küzdöttek volna a politikai vélemény-elágzásban levő gazdák egymás ellenében közel három fél éjén át? És miért védegett a nevezett folyóirat mostani iránya, és miért nem támadtatott meg az előbbi? A feleletet megtarthatják önk, minthogy ügyis tudatik.

d) A Jelenkor közölte az egymás ellenében álló szavazatok eredményét, a Pesti Hírlap ugyanezt 's ugyanolyképen tevő. Hol tehát az elferdítés?

Tán a modorban, vagy kitételekben? Igaz, hogy mi gyönyörűen hangzó tulipános phrasisokat nem használunk, minthogy a kissé józanabb értelmiséggel bíró kor illyes- miknek már nem hisz; de az is igaz ám, hogy az előttünk lefolyó dolgokat sem nagyító, sem kicsinyítő szemüvegeken nem nézzük, hanem saját egészséges ép lelki és testi szemünkkel.

Igy tevén pedig a vizsgálatot úgy találtam: hogy a politikai pártoskodásnak a gazdasági egyesület közgyűlésén történt fellépte, bármint szépítsék is önk, helytelen volt, 's egyébnek nem tekinthető, mint a programmok mérkőzésének és az egyesületi élet rontásának.

Maradok tehát kimondott véleményem mellett, mint-hogy az általam felhozott tények valóságát a Pesti Hírlap is igazolja; egyébiránt megjegyzem: miként nekem, ki a két cikket irtam, szándokom koránsem volt a gyűlés teljes menetét adnom, hanem egyedi belátással kísérni az ott kifejtett elveket 's a programmok alkalmazását. Illyesmit önk egy gazdától annál kevésbbé vehetnek rosz néven, minthogy magokat az igazság embereinek vallván, én önk számára pusztá és egyszerű igazságot irtam azon tiszta meggyőződésből, minélfogva a m. gazdasági egyesületet, 's annak vidéki fiók-osztályait pol. pártuságik terévé tenni, vagy pártcizélokra használni veszélyesnek tartom az egyesületre nézve is.

Pesten, mart. 30kán 1847. abc.

BUDAPESTI NAPLÓ.

Mult szombaton került színpadra „a Kézműves” népszínmű 3 szakaszban írta Vahot Imre. Az első felvonás kedvesen lón fogadva, szerző neve feltapsoltatott, a második már lankadtabban hatott a közönségre, a harmadik plane hervadtan. Mi mind e mellett is olyannak hiszük e darabot, mely a vasárnapok közönsége előtt fenmaradhat a deszkákon. Iránya, szelleme végtül végig becsületes, buzditó, jóakaratu, csakhogy szerző tulbuzgósága dicséretes hevében nem az igazi orvossághoz nyult 's enyhítő helyett bevitt a dött a gyógyítandó ügynek. Mint irányból kivethetjük, a nép érdeke lett volna e színműben felmarkolandó; annak bemutatása lett volna a cél, hogy a kézműves osztály hazánkban mennyi előítélet által nyomatik (mint mindennütt a kerekföldön) hogy ez osztály mennyire nyomva van a középrend litymálása, lenézése által, 's miután e rendnek is vannak műveltjei, derék jóérzelmű emberei, e lenézés által milly méltatlanság követelik el rajta; legvégre: hogy a mint a józan ész, a becsületességéről nemesb fogalmakat nem zárja ki e nép-osztály, úgy abban és az által a valódi boldogság is föltalálható. S e cél nagyon szép, de e mű aligha leendő eszköze e cél megközelítésének. A darab hősnének, az asztalos legénynek jellemében nemesak hogy a népbárati vonásoknak hite sincsen, de az valóban egy oly tyranisálól mesterlegény a maga nemében, hogy olyanabb sem kell, ki mingyárt fűrészt fog az embernek, mihelyt ellene mer szólni 's csak úgy szórja ki házából (sőt plane más házából) a sok keze ügyébe akadt bárót, grófot és mandarint gallérijánál fogva, lepiszkol pedig minden rendű és rangú állapotot a rófós kereskedőtől fogva a váltóüggyédekig és dramairókiig minden irgalom nélkül, legvégül pedig ennyi érdemeiért, mellyek közt legragyogóbb az, hogy egy nagybátyjának gyermekét a vízből kifogja, szerző által azzal jutalmaztatik meg, hogy via facti nemes ember lesz belőle! S e szerent, a helyett, hogy benne az egész osztálynak szolgáltattott volna a költő kívánt igazságot, fejébe nyomta a nemesi kiváltságok süvegét 's ez által emancipálta egy magát a hőst a méltatlanságokkal terhelt osztály valóságából, ott hagyván az egészset, a hol az előtt volt, mert hisz nem lehet minden kézművesnek oly armalista rokona, kinek lát a vízből kifoghassa, 's ekép meg-nemesülvén az igazi praedicator nemes a boldogság ypsilonos dicsőségébe helyezkedjék... Sajátságá még e műnek: hogy benne a darab hősn kívül egy becsületes és okos ember sincsen, sőt többek közt egy diplomaticus fiscalis publice zsebkendőket lop. Bocsásson meg tisztelt barátunk, még ennyire nem jutottunk. Zsebkendőket, fi done . . praetor non curat minima. Egyébiránt e mű sok helyütt igen dicséretes tüzzel van írva, kinek nem tetszik, írjon nála jobbat. Azonban színészeink jobban is játszhattak volna, — a kinek nem tetszik, játszóik különben nálok; — mindazáltal a dalok és zeneművek erősebben is be lehettek volna tanulva — a kinek nem tetszik, énekeljen és furuglyázzon szebben.

Vasárnap adta a hangászegylet hangversenyét a nemzeti színházban. Az előadott darabok köztetszést vittak ki, főleg Reina úr erős mély hangja. Mint halljuk, Reina három évre szerződve is van nemzeti színházunk számára. Nagyhét alatt a színház zárva lesz.

Valami magneticus álomjáró azt jövendölte: hogy a szolnoki vasútvonal ez évben meg fog nyitni. Így rontják aztán a magnetismus hitelét.

S minthogy már benne vagyunk a jövendőmondásban, tehát jövendőljünk annak módja szerint. Különb is azt tudni, a mi már megtörtént, semmi mesterség, hanem azt tudni, a mi még meg nem esett, ez a tudomány! Ha teljesedik, jó; ha nem teljesedik, nem tehetünk róla: — 1) Jövő télen a lánchídon a gyalogjárda készen lesz. Ezt ugyanazon hiteles kútfőből tudjuk, mellyekből a Spiegel egykor azt értette: hogy a lánchídnak ötödik lába fog növekedni. 2) A noth-theater mához eszten löre nem lesz készen, — ha készen lesz, az a jó szerencséje. 3) A járdafoglaló kávéház-padokat az idén ismét el fogják tiltani, azok pedig, mint a féle öntudattal nem bíró tárgyak, ismét nem fognak szót fogadni. 4) Az újvilágútcát ti fogják kövezni elannyira: hogy ha eddig gyalog nem lehetett, ezental majd kocsival sem lehet rajta járni. 5) Fáklyaszene az idén csak egy lesz, azt sem tudni még: hogy hol, mikor és kiné? ellenben macskazenék, mint privátélvezetek, gyakrabban fordulandak elő. 6) Az ellenzéki kör a gyűlés szomszédságában fog szállásolni. Les extrém se touchent. — 7) A nemzeti színjátszó társulatul annak, hogy a dramának nincsen közönsége. 8) Husvét után szombaton a váci mükedvelők egy új eredeti vigjátékot fognak előadni, mellynek szerzője F. I. Jótékony ezél. 9) A Trattner-Károlyi házat még egy emelettel megmagasztalják. 10) Augusztusi vásárra nagyszűrű bukkások fognak bekövetkezni, hitelezők és ügyvédek vakarandják fejüket, kiki a magáét. 11) E jövendőmondásokat folytatni fogjuk.

Bajza József jeles történetírónk Világtörténetének VII. füzeté is megjelent, mellyben az ós Róma eseményei rajzoltatnak avatott tollal. Az olvasó közönség e közhaznu 's érdekű füzetekben valódi classikai művel ismérkedhetik meg.

Megjelent, 's Heckenast Gusztáv által minden könyvkereskedésben kapható: „A kénégény gőz hatása különösen seborvosi tekintetből, írta dr. Rosenfeld József pesti gyakorló orvos” kik már e földi éltökben paradicsomi élet akarnak élelni, e könyv megszerzése számukra ajánlatos.

TÖRVÉNYHATÓSÁGOK.

ZEMPLEN MEGYE. Martius 8kára marcalis gyűlés vala hirdetve, és néhol templom előtti felolvasás, másutt dob-szó által tették közhírré, miként a mondott napra minden nemes Ujhelyben jelenjék meg. Csupa baj volt martius 8ka előtti napokban jóni-menni, mert egymást érték a kérdőzsködő nemes urak: vajjon miért vagyunk személyesen behiva Ujhelybe?

Némellyik azt gondolta, hogy talán pénzt osztanak, másik talán restaurálni fognak, 's ha ügykezett az ember felvilágosítani őket, miként a fölföldön dúló keserves inség enyhítésére adózni kell biz ott barátink, hja biz azért be nem megyünk mondának, már arra nem állunk rá, nem is lesz abból semmi. — És martius nyolczadika elérkezett, mi is berándulánk S. A. Ujhelybe megyénk székvárosába, jökor pedig, mert azt gondoltuk, talán be sem férhetni a sok cortes tolongása miatt. — Azonban a terem tiszta volt minden nem adózótól, adózók ellenben voltak szép számmal 's a bus komoly arezulatokból és gyászünnepies öltözetekből valami nagyszerű jelenet bekövetkezését sejtethet az idegen és egyszerű ember. Úgy is lón, megyei főkörmányzó ó méltósága megjelent az ünnepi eszindben várakozott gyászokaság körében, gyászosan szinte 's bus komolyságba merülve. És gyász-beszéddel nyitá meg a gyűlést, szívet lelkét és hazafi keblét meghódító beszéddel, hazánk 's nemzetiségünk második atyja, a minden magyar leghőbb szeretetű forrott ósz nádorszent emlékeztetének áldozott ó mlga hódoló alázattal 's elborult a gyászoló sokaság keble bánatában, és az ember szent-egyházban képzelt magát, hol legnagyobb halott fölött gyászbeszédet hallgat a kesergő gyülekezet. Főkörmányzó ó mlga beszédére főjegyző ur válaszolt, és a rendek bus érzelmeit hiven 's érzékenyen tolmácsolá. Majd K. G. táblabíró ur szónoklá ritka hatású szónoklati sajátsággal a nemzeti vesztes nagyságát 's még egyszer eleven képben állítá elő az elhunyt nádort érdemek és dicsőítéssel koszoruzva, 's elvezeté a gyászoló nemzetet a ravatalhoz, melly örökre kedves második atyját rideg keblébe zárja 's ott buzditotta örök hálára, és ott biztatta édes reményvel, mert erősen hiszi, hogy valamint e nemzet előtt szent leendő örökre ama ravatal, úgy az alatta pihenő nádor erényei 's érzelmeinek örökölő István főherczeg ó fensége, ott, dicsőült atyja szent árnya előtt, fogadand ernyedetlen hűséget nemzet és királynak.

Ezekután özvegy nádorné ó fenségéhez, méltó keservébeni fájdalom részvétet, ó es. k. ap. felségéhez a helyettesítésért köszönetet, István főherczeghez szinte fájdalom részvétet 's egyszersmind üdvözlét tolmácsoló felirás rendeltetett, ó fensége különösen arra is megkértvén, hogy valamint a helyettesítéssel a nemzeti érzelmet megnyugtani méltóztatott, úgy István főherczeg valóságos nádorrá választásához is hathatós eszközését tanusítani kegyeskedjék. Melly közakaratu határozat felől valamint a törvényhatóságok tudósíttatni rendeltettek, úgy egyszersmind a legközelebb hongyülésre küldendő követeknek u-

tasításul adatik, hogy szavazataikkal egyenesen István főherczeg választásához járuljanak, megtétvén a nádorválasztást tárgyzó törvény szelleméhez képest a szükséges intézkedés. Jelenté végre főkörmányzó ó mlga, hogy e nemzeti gyászünnepély holnap mind a kath. mind a ref. egyházban meg fogván tartatni, a rendek minél nagyobb számu megjelenésüket reméli. —

És most következett egy szinte szomorú 's kebeduló tárgy. Megyénk felső részén a Krajnya táján élelem szűkben hullnak az emberek a kényszerítő halál karjai közé, a telkes gazdák lenmag-polyvát, kukoricacsutkát örölnek össze 's abból állítanak elő kenyérfomat, a telketlenek illyenben is szűkölködnek, és ama polyvakenyérből mutatványok adogattatának kézzől kézre, és nem láttunk olyat soha, nem lehet képzeletünk olyan inségről, melly azt emberrel megétetheti, midőn nincsen állat e megye alsóbb vidékén, melly azt megemlé. És szegény embertársaink eszik anfa kenyéret 's még abbul sem ehetnek eleget! Hitelesen, hűn és emberbaráti részvételt adták ezt elő a kiküldöttek, kik e nyomor sivatag bérceit megjárni voltak, kik tápszerket vittek magukkal, a mennyit vihettek 's tapasztalták elhagyatva férfi erejüktől, miként a meszelyenkint osztogatott kukoriczát ott rögtön maga valóságában ették mőhön és ragadozva ama szerencsétlenek nem bizván magukhoz, miglen megörlenék, és rendes ételnek készíthetnék. Több rendű hivatalos jelentés szomoritonál szomorítóbb híreket hozott főkörmányzó ó mlgához, a rabok száma is szerfölött szaporodik, néhány nap alatt csupán lopás és ragadozás miatt hetvennél több ember került fogházba, mellytől nem undorodik ezennel, mert ott legalább éhen nem hagyják elveszni. Sőt kénytelen volt ó mlga katonaságot rendelteni némely helyekre, 's a katonaság ellátatása iránt, minthogy ezen nép tehetetlen, felsőbb helyen lépést tenni.

Illy helyzetben, midőn embertársaink jajsza kiáltoz hozzánk, kiket isten jobb sorssal áldott meg, midőn sem illető földesurak nem győzik többé megmenteni jobbágyaikat; midőn a megyei nemesi pénztárakban volt ószszeg immár felemészte van, áldozatra hívá föl ó mlga a rendeket, és hála a gondviselésnek, nem találkozték egyetlen is a teremben, kinek szíve nem lett volna elfogulva, és Zemplén szerencsésb, noha nem mondhatni eléggé — polgárai negyven ezer pengő forintot egy szó-ellenzés nélkül megszavaztak — jövedelmük nagy részét külsországban költő földesurak jobbágyai segéllésökre! És ki vannak véve ez ajánlat viselése alól nemesak a birtoktalan nemesek, hanem azok is, kik magok mivelik földjeiket, kötelezve ellenben nemesak a tisztessék, hanem vagyonosb kereskedők, mesteremberek és zsidók is, és a minélelőbb behajtás tekintetében a szükséges intézkedések, valamint az élelemszerek beszerzésében és kiosztásában czélirányosan megtétetvék. Ezek valának az első gyűlés szomorú tárgyai, előleg már a rabok két napi tápláléka három napra szoríttatván, ez által a tömlöczbe vágyakodás némileg csilapított.

Másnap mart. 9kén előbb a kath. templomba vonult a gyászokaság 's onnan a ref. egyházba, hol is a derék V. P. a nemzeti gyász és vesztéséget hű magyarkozhoz illeleg szónoklá, míg közben közben a s. pataki éneklő kar, mint kesergő muzasereg szomoruan zengé halotti énekét. És a gyászünnepély lelkehető vala. V. P. a nádor érdemeit hűn rajzoló, beszéde alapigéit találva választá 's a nagy közönség nagyra becsülését méltán megnyerte.

Martius 14kén a s. pataki ref. gyülekezet 's anyaiskolai ifjuság ültte együtt e nemzeti gyászünnepet, mellyen Zs. L. a felejtethen emlékü nádor ó fensége elnöksége idejében egykor országgyűlési pap, szónokolt 's megtanítá isméri a tulajdonokat, mellyek egy fő körmányzót igazi naggyá emelnek.

P. h. SÁROSMEGYEI KÖZGYÜLÉS. Martius 15ó napján közgyűlés nyitattott meg főispáni elnöklet alatt honszer-te gyászolt ósz nádorunk kimulta tiszta szívből eredő fájdalomakat itt is gerjesztett. U. L. thiránk tolmácsoló vesztéségünk nagyszerűségét, kiemelvén a boldogultnak hazánk, alkotványunk' s előhaladásunk iránti nagy érdemeit a gyász misetartás után, újra ószszegyűltünk a megye teremében, és özvegy nádorné nemkülönb István főherczeg ó fenségöknök, e nagy vesztéségből eredő, mély bánatunkat határozottuk kijelentetni; ez utóbbinak kir. helytartóvá kinevezetéséből származó örömiunket szintűgy felirás utjan tolmácsolván. — Másnap tárgyalattak a nép inségéről szóló szolgabírói jelentések, meggyőződöttünk azokból, miként megyénk felső vidékének lakosai éhenhalás küszöbén állanak 's azon csak a rögtön ellátás segíthet — 26 ezerre rüg már az éhezők száma! 'S ugyanazért azon eredménytelenül elhangzott határozatunkat, melly a segélynyújtást egyedül a nagylelkűsögtől várta — miután az önkéntesen kivetett 15 ezerből, 4000 pft sem szedetett be, kötelező erőre emeltük. — Érdekes volt hallani: hogy ugyanazon conservatív egyedek, kik illyetén adózást, két az előtti gyűlésen el-

lenzettek, most magok indítványozták azt, átlátván az elnöklő főispánnal együtt, hogy nem mindenkor jó megbuktatni az ellenzék indítványait csak azért, mert azokat az ellenzék teszi. Megajánlatot tehát a 15 ezer, azon kívül pedig még 35 ezer pft, a nemesség által visszafizetendő kölcsönkép határozatát felvételni. Ezen öszletből 20 ezer osztatik ki a tehetetlenek és koldusok közt termékben vagy készpénzben, de quid hoc pro tanta siti? a hátralevő 30 ezren pedig élet fog vásároltatni 's tavaszi vetésre kiosztatni. Ezért a bekezdendő öszlet 4 helyett 5 véka lesz visszafizetendő 's ezen mennyiség szolgáljand majdan a felállítandó magtár alapjául. — Tétettek ezen kívül még más nemeslelkű ajánlatok is. A főispán ur nejjével együtt 2500 pftot ajánlott a szükölködők felségelésére. Többuralom arra kötelezte magát, hogy éhezó jobbágysait mindennapi étellel látandják el. Ellenben megyénkben legnagyobb birtokos, ki közel 40 falunak ura, e részben mit sem tesz mind a mellett is, hogy az ő jobbágysai legnagyobb segélyt igényelnek. A' magánügyek tárgyalatása után a közgyűlés bevégeztetett. —

LIPTÓMEGYE. Három hét alatt Liptónak három közgyűlése volt. Az első: február 10én tartott soronkívüli. Az eddig Liptóban tartott soronkívüli közgyűlések közül egyike volt a legnépesebbnek, mert tudták Liptó rr. hogy az egész országot mély gyászba ejtő 's a hírlapokban olvasott szomorú esemény velők ezen gyűlésen hivatalosan tudatni fog. És csakugyan felolvastott a gyászlevél formában leérkezett m. k. helytartósági intézvény, mely szerint mély gyászba borult a felsége kegyes parancsára e' megye rr. minden kir. hivatalnokra rendelt három hónapos gyászban mennél készebb részvételre felszólítottak. Erre az ezen vesztés által a felségénél nem kevésbé bűba ejtett 's lesújtott megyei rr. elhatározták: hogy ezen vesztés az egész ország levén 's a' megye rr. a' nagy halottat bensőleg úgy is már gyászolván, a felségének e' részbeni kívánságát legnagyobb készséggel teljesíteni akarják és fogják. Ezenkívül jövő országgyűlésre küldendő követeknek most akkora utasításul adták: a' nagy nádor nagy érdemei 's félszázas szolgálatai hálás elismerésül törvénykönyvünkbei czikkeitetésének 's egy emlékszóbor-felállításnak országgyűlésen indítványoztatását.

Ezután olvastott legfelsőbb k. k. leirat következőben kibocsátott k. k. intézvény a' megyét az iránt értesítő: hogy a' fels. úgy az egész haza által tisztelt és szeretett, mint most az egész haza által mélyen gyászolt és siratott nádornak nemesak fiát, hanem az egész ország által elismert szép tulajdonainak 's tehetségeinek valóságos örökösét főhg István a' fenségét, Magyarorszában kir. helytartónak mindazon igazak és jogokkal, mellyekkel valaha Albert szász hg, a' dicsőültnek bátyja, mint kir. helytartó birt, kegyel. kinevezni méltóztatott. Erre a' rr. a' legtisztább öröm kitörései mellett jelen kir. határozatot, mint az ország legforróbb ohajtásával találkozott 's ennek szívéből merített a' fels. legfensőbb atyai kegyelme zálogaul vevén, ezérti hálás érzelmeiket, valamint azt is: „hogy ezen kinevezést legbecesebb kir. ajándékul fogadják; hogy egy magyar királytól ennél magyarosabb rendelést nem olvastak 's hogy sériül keblükre ez az egyedüli ir— a' felségének felírásban kijelentéssel rendelék; fens. István főhghez pedig alázatos hódolatként jelentése mellett feliratni határozták: „hogy a' fenségét sajátjoknak tekintik; mint egy, atyai háztól rövid időre távozott 's most annak igazgatására megbízott családatyát fogadják; hogy, ha valaha, ez alkalommal találta el a' fejdelem egy hív nemzet szívének mélyibe régóta zárva tartott kívánságát; hogy valósult millióknak sejtelenkint ápol reménye, valósult egy jó fejdelem istenihleti határozatával, kinek kegyelmén 's tiszta atyai szándékán soha nem kételkedtek. 'S addig is: míg az ország színe előtt ezen választással teljes megelégtüléseket 's azon forró kívánságukat: hogy a' fensége ugymint 1796ban edes atyjával történt — Magyarországnádorává választassék, követeik által kijelentetni fogják, nyilvánítottani határozták: hogy a' es. k. főhgégét közös hazánkfianak mondhatni dicsőségüknek tartván, reménylik, hiszik, sőt meg vannak győződve: miszerint hazánk kormánya erősebb 's tisztább kezeknek nem adhatván át, tényei által bebizonyítandja: hogy milliók bizodalmanak megfelelően dicsőségének tartván, méltó fia a' nádorok legnagyobbikának. — Ezekután a' megye rr. a' helyben elrendelt engesztelő szent áldozathoz menvén, a' nagy halott lelke nyugalmaért, a' fens. család vigasztalásaért 's a' nagynak fia kir. helytartóvá lett kinevezetésével nagy részben valósult szép reményünk egész mértékben 's minél előbbi teljesítéséért, mutatták be lmáikat. —

2ik, t. i. február 22éni évnegyedes közgyűlésünk első alispánunk távollétében második alispánunk elnöklete alatt tartott, mellyen az elnöklő alispán legelőször is megyénk belső állapotáról tevén jelentést előadá: hogy közbátorságunk mindedig veszélyeztetve nincsen 's néhány

lopást kivéve, semmi bűntény nem követtetett el; hogy megyénk fogházában mindössze 27 rab legyen, 's hogy a' nagy inség dacára is mindedig igen kevés veszélyes betegség mutatkozik. Ezután több, magányügyekben leérkezett k. k. rendelvény 's intézvény hirdettetvén ki 's ezekben meghagyott rendelkezések megtétvén, felolvastott Zágrábmegye isméretes levele, mellyben J. A. D. felfüggesztett turopoljai grófnak hivatalába visszahelyeztetése 's a' kir. biztosságnak a' főispánra törvény értelmében ruházatása iránt a' felségéhez tett feliratát megyénk által pártoltatni kéri. Ezen levél igen nagy vitákat és szóváltásokat szült: O. J. táblabíráink nestora mondá: „hogy nagyon terhelő vádagnál a' felségének a' súlyos váddal terheltet felfüggeszteni teljes joga legyen 's jelen esetben a' nyomozás végét kell bevárnunk 's ha ebből a' bevádlottnak ártatlansága kivil, akkor lesz jogunk: ezt sérelemnek tekinteni. — Sz. M. főjegyzőnk: „legnagyobb sérelmet lát J...nak felfüggesztésében rejleni; hogy ez kihallgattatlanul felfüggesztetett, világos, mert kihallgattatása K...ra bízott; hogy megyénk keblében fekvő 's nagy viszálylésekkel vádolt Rosenberg város tanácsa előbb kellőleg kihallgattatott 's csak ezután függesztetett föl 's mindezekből a' felírás pártoltatása mellett szavaz. — Th. P. kir. kincstári ügyész O. J. véleményéhez ragaszkodik: „ha a' rosenbergi tanács a' nyomozást akadályozza 's ennek ellenszegül, bizonyos szinten azonnal felfüggesztetett volna 's ez épen az eset J...csal, mert ez a' nyomozást akadályoztatá. — P. M. az 1805: 5ik czikkre hivatkozik, mellynek világos foglalatja: „hogy a' biztosok kisebb rangúak 's tekintélyűek a' bevádlottaknál ne legyenek“ 's ezért a' k. biztosságnak főispánra ruházatása mellett 's a' felírás pártoltatására szavazóttak még számosan a' felírás pártolólólag 's így végzésé lön: „A' rendek túlyomó többsége Zágrábmegye felírásában előadott sérelmeket pártolván, a' felségét felíráslag megkéretni rendelék: hogy Zágrábmegye sérelmeit orvoslani; J... a' nyomozás befejezése is hivatalába visszahelyezni, 's a' kir. biztosságot, törvény értelmében, főispánra ruházni méltóztatassék. — Szőgyényi László 2od alkalommal a' mngának üdvözölő levél iratni határozottatott. — Báró M. A. egész megyénk által úgy tisztelt és szeretett, mint kitünő szép tulajdonaiért általjában magasztalt főispánunk a' mlga, nemes érzetének egy új szép jelét adá: szegényink és szükölködőink fölségelésére 200 pgorintot ajándékozván. —

3ik, azaz: martius 6áni soronkívüli közgyűlésünk tárgya volt: mészárosaink által az alispánhoz benyújtott abeli panaszok: hogy az utolsó közgyűléseni árszabás mellett, a' marha drágasága miatt megélnők nem lehet 's ennek folytában azon kérelmek: hogy a' hus ára emeltesék föl. — Mivel azonban ezen limitationalis kérdések igen csekély érdekűek, eredvényüket közleni fölöslegnek tartám.

Detrich Flór.

VASMEGYE ez évi első negyedes tszékét megelőzte 's egy napig tartott közgyűlés martius 8án nyitott meg, melly alkalommal elnöklő első alispán ur a' rr. szives üdvözölvén örömmel értesítette azokat, hogy e' megyében az élelembeliek szüklete még olly nagy fokra nem hágott, hogy bárminő tekintetből az inségtől félni kellene, — mindazáltal szomszéd hatóságokból olly nagy számmal jönnek a' kóborlók át, hogy azok iránt a' már fenálló végzések nyomán szigorubb intézkedéseket lenne szükség életbe léptetni.

Mihez képest az 1840. és 1846ik években alkotott végzések megújittatása mellett szbiró uraknak köteleességül tették, hogy a' megyebeli helységekben a' létező szabályokat felolvastatván magyarázzák meg, azok megtartására az illető előjárókat szigoruan kötelezzék 's azok rövid magyarázatát a' helységeknek további használás végett hagyják. Egyuttal sajnálkozva tapasztalván a' rr. hogy főispáni helytartó urnak második ízbeni távolléte azon közhírenek látszik alapot nyújtani, miszerint a' mélt. hivatalától megválni szándékozik — ebbeli sajnálkozásuk kijelentése mellett a' levél által megkérni határozták, hogy hivatala további folytatása 's köztük fenálló kellemes viszonyok fentartása által őket megörvendeztetni méltóztatassék. —

E' rövid folyamú gyűlésünkre is adtak be bizonyos kicsapongó süitéreklül bevett büntetési díjak. — A' mi az illető tisztv. uraknak ez esetben szoros fölügyeletüket illeti, köszönettel vesszük; de nem kevésbé vennők szivesebben, ha nadály-természetű mészárosaink is hallatlan zsarolatteik legalább némileg gátoltatnának, mert különösen itt Szombathelyen, hol az egész közönség egyetlen mészáros önkénye alá van vetve — majd kézzelhetlen: minő zsarolások történnék, mert a' 23 — 24 latos fonton 's a' vágó legények rakonozatlanságain fölül gyakorta még egészséget veszélyeztető hussal is kénytelenek vagyunk megelégedni. Erről azonban utóbb többet. —

A' megyei rendőrségi vizsgáló választvány is megtartá ülését, hol elhatározottat, hogy ezentul Szombathelyen is fog egy kápláralj folyvást a' rendfentartás fölött örködni,

's így hiszszük, hogy iparlovaginknak ismét kártyatanyáin bizonyos arslánok, tigrisek 's vaddisznók is meg fognak néha zavartatni. —

A' mi f. hó 9től 20ig tartott b. tszékünk folyamát illeti, igen aggasztó volt, mert kevés idő alatt rabjaink száma 121el szaporodott, kik közül 77en végső ítéletet is nyertek.

Jövő évnegyedes közgyűlésünk majus 3án veendi kezdetét. Napokban itt Szombathelyen is tétettek köztisztletű Schveszter Károly megyei fő és több tekintélyes orvos örködése alatt a' kénégeny-gőz beszívása körül kísérletek; derék barátunk Mittermayer Alajos gyógyszerész ur 1 1/2 első percig folytatott kénégeny-gőz beszívása után tökéletes érzéketlen eszméletlenségbe jutott 's ez alatt a' rajta elkövetett több próbára a' fájdalom legkissebb jelét sem adta, 's 2 1/2 percig tartott érzéketlen álmából rögtön fölébredvén a' történetéről mit sem tudott. r. l.

ERDÉLYI ORSZÁGGYÜLÉS.

(Az urbéri állományok szabályozása feletti tanácskozások folytatása.)

ELŐLEGES KÖZLÉS. A' XLV. országos ülésben martius 20án előbb is az udv.ri kancellárválasztást tárgyzó felirat lön néhány kifejezés feletti vita után megállítva, a' k. kormányzattal szokott módon közölve, 's ennek egy szóbeli változtatást javasló üzenetéhez képest kijavítva.

Ez után átmenvén a' kk. és rr. a' napi kérdésre, t. i. a' tizedről szóló Vdik törvényjavaslatra, előnk a' nmlga, miután a' rendsz. bizotts. a' jelenleg divatozó tizedadási rendszer helyett a' tized általános megváltását javasolja, mindenek előtt a' megváltás elvét vélte eldöntendőnek. Mire 37 szónok nyilatkozata után határozattá lön, miszerint a' kk. és rr. a' tizednek jelenleg divatozó, természetvényekbeni adását kívánják fentartani, azonban ha a' földesurnak tetszik, nem lesz elzárva, hogy urbéresével a' dézma megváltása iránt szerződhessek. 'S most a' dézmafizetés módja felett kezdődött meg a' tanácskozás, mi közben az idő eltelvén, folytatása következő ülésre maradt.

A' XLVI. országos ülésben martius 22én, az urbéri V. törvényjavaslatra nézve, melly a' tizedről szól, következő határozat keletkezett: 1) „A' tizedre nézve a' földesurnak a' törvények által biztosított joga fenmaradjon. 2) A' telki állomány 's ehez tartozó rétek, vagy ezek pótlására adatott szántóföldekben természetű bármilly gabonafajból tized a' földesurat nem illeti, ellenben a' szántóföldek kiegészítésére adott belső telkek fölöslegéből vagy rétekből, habár fel nem szántattak is, de kaszálókép használtatnak, 's mint szinte azon szántóföldből, mellyet az urbéres a' földesuraság jóváhagyatából gyülmöcsössé, vagy szőlővé változtatott, tekintetbe vétetvén a' bevetendő mag faja, a' rendszerinti termés, ha kívántatnék az urbéri ügyek felügyelésére maga rendén megállítandó hatóság által eszközendő egy-behasonlítás szerint a' tized kiszolgáltatandó, a' már egyszer a' tizedet kiadta föld még azon évbni terméséből pedig a' földesurnak semmit sem tartozik adni. 3) Az urbéresnek a' 10ed vagy hol szokásban lenne kilenced természetben való kiadását megelőző tizedelésnek későni végbevitel miatt eredhető kára megelőzése tekintetéből végeztetik: hogy mihelyt az urbéresek akár az egész határban, akár annak valamelyik dőlőjében az aratást elvégzik, ha a' közszék előjárói jelentést teendének az iránt a' földesuraságnak vagy tisztjének, a' jelentéstől számlálendő 3nap alatt (a' közbejött ünnepek kizáratván) minden további halasztás nélkül tartozik a' termésből járó tized- vagy hol szokásban lenne, kilencedilletőségét akár az egész, akár annak csak egy dőlőjében kijegyezni, mit ha elmulasztana, a' határidő eltelté után szabadon lesz a' közönség, az illető falusbíró és esküttek által a' földesurat illető részt kiszakasztatni, 's annak a' helyen leendő hagyása mellett a' magát behordani. 4) Egyébiránt a' dézmát, vagy hol szokásban van, a' kilencedet maga terméséből, tartozik minden urbéres az azt termő határának azon helyére, hová a' földesur ki fogja mutatni, elhordani; hogyha pedig a' földesurnak azon jószágbeli csürje a' megtizedelt határon kívül esnék, az urbéres maga természetvényi tizedét vagy kilencedét oda is tartozik elhordani, azonban ezen fuvar által a' helység határán kívül jövet és menet teendő ut, urbéri rendes szolgálatába tudandó. 5) Valahol az urbéresek egyezés, vagy emberi emlékezet felül muló régi szokásnál fogva a' tizedet, vagy kilencedet évenként pénzzel, akár bizonyos szemül adott gabonamennyiséggel, akár szolgálat valamely fájával, vagy bármely más módon megváltani szokták, azon szokás tovább is fentartandó, hol pedig emberi emlékezetűl fogva dézma nem adatott, olly helyen az 1820beli öszzeírásban bevallott status-quo marad mag az urbér behozatalakor, mmden e' pontba foglalt esetre nézve fenmaradván a' földesurnak dézma iránti követelését törvény rendén elláthatni. 6) A' tizednek, vagy hol szokásban lenne, kilencednek, földesurak és urbéresek közötti megváltása felett szabad egyezések tétethetnek, az urbéri ügyek felügyelésére maga rendén megállítandó hatóságnak közbejöttével. 7) A' borból

áró tized, vagy hol szokásban van, kilenced az azon mértékkel vétessék, mellyel a' termés heméretett. **8)** Juh-, bárány-, gidó-, malacz- és méhdézmát, hol szokásban van, ott ezután is megadni kötelesek az urbéresnek, a' bárány, gidó, malacz és méhrajra nézve megjegyezve, hogy a' **10** en aluli minden bárányért **4** krt, gidóért **3** krt, malaczért **4** krt és méhrajért **6** krt tartoznak fizetni. **9)** Ezen törvény-cikkekre tett rendelkezések a' székelyföldre, mint a' hol a' lap-törvényeink értelmében a' tizednek helye nincs, ki nem terjednek, ott az eddigi gyakorlat maga erejében megtartván.

Ugyanezok tárgyalás alá vétetvén az apróbb urbéri tartozásokról szóló VI törvényjavaslat, a' kk. és rr. illy tartalmu végzést hoztak: **1)** „Minden egész telki állományal bíró urbéres két csirkét két tyukot és **10** tojást tartozik évenként földesurának adni, szabadságában állván az urbéresnek ezen tartozását **30** pkrrel megváltani. **2)** A' rendes szolgáltatón felül szokásban volt hoszsu fuvarok jövedőre eltöröltetnek, és helyettük az egész telki urbéres két napot, a' féltelkes pedig egyet fog szolgálni, a' két napi egész szolgálat a' szántásra fordítható nem levén. Rendes szolgáltatásban az urbéres **8** mérföldnél távolabb helyre fuvarra nem erőtetetik; azon napoknak, mellyeket az uton tölt, rendes uri szolgálatba kellvén beszámíttatni. — **3)** A' földesuri erdőben erdőzés hasznával élő jobbágyságok közül **2** ik törvényezik értelmében egész telkesek tartoznak az uraság által kijelölendő, és két mérföldnél nem meszszebb fekvő erdőből egy ölfát a' jóság határán belül 's a' vágás helyétől ugyan két mérföldnél nem meszszebb eső helyre hordani, 's azt a' fenjegyzett mértékben összerakni, a' fél telkesek félannival tartozván, a' házas zsellérek pedig külön külön fél öl fa összevágására köteleztetvén. E' tartozásokat szabad leend a' földesurnak olly móddal változtatni meg, hogy egy öl fa hordása egy napi ígás, egy fél öl fa levágása egy napi gyalog napszámba számíttassék. **4)** A' földesurnak szabad leend az urbéri telki állományon kívül **200** □ öl kenderfölddel ellátott urbéreseitől, az általok természetelt terményhez képest kender- vagy lentized természetbeni kiszolgáltatását, akár **6** font urasági kendernek, vagy lennek megfontását kívánni — a' kisebb, vagy nagyobb kenderfölddel ellátottak a' fenebbiekhez aránylag mért tartozásra köteleztetvén.”

Végre szőnyegre jött a' boltnyitás dolga, melly iránt következő lön a' megállapodás: „A' boltnyitási jog ugyan a' földesurat illeti, de a' honi kereskedés előmozdítása tekintetéből a' telkes urbéreseknek megengedtetik, hogy telkeiken önmaguk által folytatandó kereskedés végett a' földesurnak évenként fizetendő alább meghatározott bér mellett boltot nyithassanak; úgy mindazáltal, hogy az urbéres ezen árulhatási jogát sem idegenre se helybelire semmi szín és feltétel alatt a' földesur nyilvános megegyezése nélkül át nem ruházhatja, (nem subarendálhatja.) A' boltnyitási jogával élni akaró urbéres, földesurnak a' boltokra nézve megállapított három osztályozathoz képest a' következő bért fogja fizetni: az első rendű boltoktól, olyanoktól tudniillik, mellyekben jelesb, és középszerű posztók, nemkülönb selyem- 's a' gyárakból 's lerakó-helyekről első kézből bevásárolt nemesebb portékák tételnek ki eladásra, honnan az illy portékák a' házaló kereskedőknek szoktak eladatni, évenként **15** forint; a' **2** dik rendű boltoktól, mellyek csekélyebb értékű portékákkal vannak felkészítve és országuton kívül esnek, hol tudniillik ritkább az eladási alkalomság, a' boltnak birtokosa pedig az első rendű kereskedőkhöz nem hasonlíthatik ugyan, de vásárookra eljár, évenként **10** forint; a' **3** dik rendű, vagy is a' falukon levő boltoktól, mellyeknek birtokosai vásárookra járnak ugyan, de selyem- vagy más nevezetesebb portékákkal nagyobb mennyiségben nem kereskednek, és portékáikat a' vidéki kereskedőktől szokták beszerezni, évenként **5** forint.

Ha pedig a' boltot nyitni akaró urbéres földesurával az iránt, hogy a' bolt mellyik osztályozathoz tartozik, megegyezni nem tudna, ezt az urbéri ügyekre felügyelő hatóság határozandja el. Egyébiránt szabadságában áll az urbéresnek a' **2** dik törvényezik **12** dik § sa szerint fenálló törvényeink értelmében házatól bármimemű termékkel és tárgyakal szabad boltnyitáson kívül kereskedést folytatni, azoknak megvásárlására a' földesurnak semmi előjoga nem lehetvén, sőt hol visszaélésképen illy vásárlási előjog régebben gyakoroltatott volna is, az jövedőre merőben megszüntetik.”

Ugyanezen országos ülésben az udv.kancellárjavaslatást tárgyaló felirat a' három nemzet pecsétivel lepecsételtetvén, egy fényes küldöttség kir. biztos őnmglához vitte ő felsége színe elibe juttatás végett. Ezekután elnök ő nmlga a' következő urbéri VII. törvényjavaslatot fontossága és terjedelmessége miatt későbbre vélvén halasztandónak, kitzte a' VIII. törvényjavaslatot, melly az urbéri kötelesekről szól, kérvén a' kk. és rr.et, hogy a' holnaputáni ülésre készüljenek el vele.

A' XLVII. országos ülésben martius **24** kén a' kk. és

rr. rövid vita után a' napirenden levő VIII. törvényjavaslat azon részét, melly a' tagosítással van kapcsolatban, a' tagosításról szóló VII. törvényjavaslat tárgyalásakor, azon részét pedig, mi örökváltságot tárgyal, az urbéri törvények során maga idejében határozta tanácskozás alá veendőnek; jelenleg csak a' szoros értelemben vett urbéri kötelesekre szorítkozván. Melly urbéri kötelesekre nézve következő határozat keletkezett:

1) „Hol régiebb kötések vagy gyakorlat nyomán az urbérnél megállított úri szolgálatoknál és tartozásoknál nagyobbak divatoznak, ezek a' törvényes mértékre szállítandók; hol pedig kiváltságok, régiebb kötések, vagy **60** éves gyakorlat nyomán az urbér által megállított úri szolgálatoknál és tartozásoknál folytonosan kisebbek divatoznak, ott ezen kiváltságok, kötések és gyakorlat, ha azoktól a' földesur és urbéresek közmegegyezéssel elállani nem kívánnának, jövedőre nézve is fentartandók. **2)** Mi az urbéri szerződéseket (mellyek által némely urbéresnek telki állományait, uriszolgálatait és tartozásait ennek előtte megváltották, vagy a' behozandó urbérnél kisebb mértékben állították meg,) illeti, valamint a' földesurnak joga marad fen azok felbontására rendes törvény útján a' keresetet megindítani, úgy az urbéresnek is joga van arra, hogy ha a' kedvezőbbeknek ítelt tartozások által magát megterheltekné vélné, a' jelen urbér behozatala után a' lehető szerződés, vagy gyakorlat eltörlésére szinte rendes törvény útján keresetet indítson. **3)** Az uri szolgálat és tartozások egyes fajai nemkülönb az urbéri állományok valamint azok után járó minden szolgáltatásnak és tartozásoknak szabad egyezkedés útján huzamosabb időre való megváltása jövedőre is az urbéreseknek megengedtetik. **4)** E' kötések érvényességére szükséges, hogy azok minden alkalommal az urbéri ügyek felügyelésére maga rendén megállítandó hatóság közbejöttével tétessenek. E' hatóság kötelessége leend arra ügyelni, hogy minden urbéri kötések a' felek önkéntességéből folyjanak. A' tartozások és kötelezések minden részletekár pénzbeli akár más neműek legyenek azok, mint szinte a' kötelezett váltsági összeg mennyisége 's a' fizetés ideje félremagyarázhatlanul és minden kétséget kirekesztő kitételekkel állíttassék meg és fejeztessék ki, 's ha az urbéri állományok felett tétetnének kötések, az állományok magok épségében fentartassanak, a' külsők a' belsőkét el ne szakasztassanak, 's ezek bármellyike is a' kötések megsemmisítése terhe alatt apróbb részekre ne osztassanak. **5)** Ha az urbéri kötések némely feltételei időközben lehetlen- v. haszonvehetlenekké válnának, ezek helyébe, ha az érdekllett felek egymás között megegyezni nem tudnának, az urbéri hatóság útján azokhoz hasonló becsű tartozások ígtatása eszközölhető. **6)** A' határozatlan időre tett kötésekre nézve mindkét félnek hatalmában áll egy esztendei megintés előrebocsátása mellett azoktól elállani.”

Végül elnök ő nmlga napirendre tizte a' IX. törvényjavaslatot, kérvén a' kk. és rr.et, hogy mikor előleges tanácskozással készen lesznek, tudósítsák 's azonnal ülést fog tartani.

KOLOZSVÁR f. hó **19** én ritka ünnepet üllt meg. Ekkor tartatott ugyanis közörömben, Erdély szeretett kormányzója széki gróf **T e l e k i J ó z s e f** ő nmlgának névünnepe. Egyesek és testületek sietének hódolatukat 's ahittattal határos tiszteletüket kifejezni a' magas férfiú 's hálájokat és buzgó kérelmeket a' gondviselés iránt, hogy e' honnak olly becses életet fiamak örömeire, a' király és haza dicsőségére számos évig, állandó egészségben, változatlanul kedv- 's törhellen erőben tartsa meg soká, sokáig! Ezt megelőzte este a' város fényesen ki volt világítva; a' katonai zenekar tenger bámuló nép jelenlétében a' kormányzói lak előtt jeles darabokkal tiszteledett; a' színházban pedig az ünnepltt tiszteletére kettős világítás mellett, **K i s f a l u d y** jeles költőnk „Hűség próbája“ című jeles műve tetszőssel adatott.

TÁRSULATI ÉLET.

A' József-emlék egyesület érdekében örömmel sietünk közzétenni azon magas részvét tanujelét, mellyet ezen kegyeleti ügy iránt olly föméltóságok valának szívesek a' választottsághoz intézett kegyes feleleteikben nyilvánítani, kiknek szíves hozzájárulata szilárdítá bennünk a' reményt, hogy a' kitüzött magasztos cél nem marad sokáig távol a' valódság küszöbétől. Jelesen nm. ciráki és dénesfalvi gróf **Czirák** Antal statusconferentialis minister ó exc. m. hó **18** án kelt kegyes levele szerint 's azon határozatlan mély tiszteleténél fogva, mellyel dicső emlékü cs. kir. főherczeg **József** nádorunk iránt mindenkor viseltetett, mi helyest értésére jutott, hogy Pest városában ő fenségének emelendő érczemlékre nézve egyesület keletkezvén erre aláírás nyitattott meg, köztiszteletű fiát mélt. gróf **Czirák** János urat a' tek. kir. tábla báróját azonnal megbízni kegyeskedett, hogy részéről a' fentebbi célhoz **150** p. frl járuljon, egyszersmind különös megnyugvását méltóztatott

kinyilatkoztatni, hogy nemcsak boldogult fens. főherczeg iránti hódolata ösztönének, hanem az egyesület ó exc. ban helyezett bizodalmanak és várakozásának is megfelelőleg, ebbeli ohajtását megelőznie alkalma lehetett.”

Továbbá nm. **Haulik** György zágrábi püspök ur ó excja e' hónap **10** én kelt nagybecsű válasza kisérétében az aláírású inek köztiszteletű nevével díszítése mellett e' célra **600** p. flot méltóztatott küldeni. Melly kegyességükért a' fenebb czimzett föméltóságoknak a' választottság nevébenelőleg hálás köszönetünket van szerencsénk kijelenteni. Kelt Pesten **1847** ik évi martius **25** én **R o t t e n b i l l e r** Leopold egyesületi elnök. **K a c s k o v i c s** Lajos titoknok.

PEST belvárosi kisdodóv intézet fentartására 's alapítására **1846** ik évre bejött pénzek és adakozások: u. m. m. **Festeties** — **Wenkheim** Fanni grófnő **10** fr, m. b. **Balassa** Antal **5** f, **Liphay** Endre kanonok és a' pesti papnövelde főigazgatója **5** fr, **Jurenák** József ur **5** fr, **Csautz** Márton egyet. tanár **5** fr, **Coffin** Károly választott polgár **5** fr, **Ungváry** György belvárosi segéd lelkész **2** fr, **Kürthy** István **1** fr, **Schäudek** József választott polgár **3** fr, **Krátz** József **3** for, **Martinelli** Antal **1** fr, **Fichtner** J. W. **2** fr, **Kántz** Lázár pesti papnövelde aligazgatója **2** fr, **Göbl** János az intézet tanítója kötelezvényt **40** fról, melly összeg lefizetése intézeti ügyvéd **Amtmann** József által eszközöltetett is. **Thurn** Ersebet **2** fr, **Böhm** Károly egyet. tanár **5** fr, **Wagner** Ferenc polg. vasműves **2** fr, **Faigl** Ferenc **1** fr, **Keszthelyi** Kálmán **1** fr, **Kaiser** J. E. **2** fr. **Piskovits** János Rochus-kórházi igazgató **5** fr, **Eggenberger** Ferdinand **1** fr, **Aigner** Ferenc választott polgár **2** fr, **Tipula** Péter egyet. tanár **5** fr, **Wirosil** Antal egyet. tanár **2** fr, **Patisz** Károly pestvárosi tanácsnok **3** fr, **Járy** György főváltótörvényszéki ülnök **2** fr, **Perlinger** Leonóra választott polgárnő **4** fr, **Erényi** Antal **1** fr, **Gebhardt** Ferenc egyet. tanár **5** fr, **Reseta** János egyet. tanár **5** fr, **Rozmanith** Antal választott polgár **2** fr, **Vojdisek** József pest városi tanácsnok **2** fr, **Sámuel** Alajos prépost és belvárosi plébánus **5** fr, **Amtmann** József ügyvéd **2** fr, **Szántófy** Antal József-városi plébánus **4** fr, **Libasinszky** Teréz **4** fr, **Kubinák** Ferenc **2** fr, **Papp** Ferenc **2** fr, **Dománszky** Ferenc **1** fr, **Staffenberger** István pest városi szónok által **Hilrichfle** alapítványi kamat **1845** ik évre **16** fr. **52** kr összegben **179** fr **52** kr pp. **Gebhardt** Gibárd egy ölkemény tűzifát; **Göbl** János tanító **36** darab állat-képtáblát ajándékoztak az intézetnek. **Pest** február **28** án **1847**. **V o j d i s e k** **J ó z s e f** intézeti elnök. **G e b h a r d t** **F e r e n c** intézeti pénztárnok.

SZENTANDRÁS RÓL BÉKÉSMEGYÉBŐL: E' jelen évi gabonai nagyszükség helységünket is érvén, olly nagyra növekedett a' szegény szükölködők száma 's aggodalmas lön helyzetük, hogy már éhenhalás is bekövetkezendő vala, ha ezt méltóságos és kegyes földes uraságaink atyai kegyességöknél fogva nem enyhítették volna, nevezetesen e' szent célra adakoztak. **1)** mélt. szent györgyi Horváth **József**, Antal és László kegyes uraságunk **2000** vforint, **2)** nagy. barkóci **Rostu** Albert ur **125** f, **3)** nagy. Pákozdy **Zsigmond** ur **200** f, **4)** nagy. pécsi káptalan **100** f, **5)** tek. Elek Gábor ur **25** f, **6)** tek. Virágos Sándor ur pedig jobbágyságait különösen a' szükség ellen pénzzel és gabonával látta el. Milly jól esett a' szegénységre nézve jelen kegyes alamizna, ki nem irható: ez okból kívántuk hálás köszönetünket rövideden nyilvánítani 's öszintén megköszönni **Szent-Andráson** martius **22** én **1847**. **Szent** **András** helység bíráji és községe.

Közelebb mult józsefnapi vásárunk mind hazai termékekre, mind kézműárakra nézve szerfölött jelentékelen volt, mihez főleg az alsó vidékekkel akadályozott vízi közlekedés járult, kivéve a' gyapjút, melly kedvező áron törhető keletnek örvendett; a' részletes áru eladásra nézve e' sokadalom szerfölött csekély eredmények mutatkozott. A' termények ára köv. volt ezüst pénzben: ánis mázs. **13—17** ft; aranygléte zöld **10—11** ft; baracz-magé **20** ft; bor: tokaji aszu átalagja **40—150** ft, mènesi aszu akója **20—100** ft, budai veres óé **4—12** ft, újé **4—8** ft, fejr óé **4—8** ft, újé **4—4** ft **24** kr, kóbányai óé **4** ft. **30** kr. — **10** ft, újé **4** ft. **36** kr. **5** ft. **12** kr.; hegyi fejr és veres óé **5** ft. **30** kr. — **16** ft, újé **5—8** ft, síkföldi fejr és veres óé **3** ft. **12** kr. — **4** ft; borkó fejr (term.) mázs. **14—16** ft, veresé **12** ft. **30** kr. — **14** ft; bór: ökörbór párja **18—25** ft, tehéné **12—15** ft, lóé **4—5** ft. **48** kr, kosé **2—3** ft. **48** kr, szarvasé **6—20** ft, ózé **1—2** ft. borbór óé **1** ft. **30** kr. — **4** ft. **24** kr, juhbór óé **1** ft. **15** kr. — **3** ft. **30** kr, báránybór óé **36** kr. — **1** ft. **30** kr., gödöllyéé **36** kr. — **2** ft, borszé **2—3** ft, rókaé **3—3** ft. **36** kr, farkasé **3—4** ft, nemes nyesté **5** ft. **36** kr. — **6** ft. **24** kr, könyesté **5** ft. **12** kr. — **5** ft. **36** kr, vadmacskáé **2** ft. **24** kr. — **2** ft. **48** kr, feketemacskáé **48** kr. — **1** ft. **12** kr, nyúlbor száza **14—15** ft; dárdány: rozsnyai mázs. **14—15** ft. **30** kr, lipiói: **12** ft. **30** kr, fémés dárdányé **28—28** ft. **30** kr.; dohány: kerti és hegyié **6—12** ft, tiszai első rendüé **16—18**

ft, 2od rendüé 10—12 ft, debrői 1só rendüé 16—20 ft, 2od rendüé 10—12 ft, 3ad rendüé 7—9 ft, debreczeni 1só rendüé 20—22 ft, 2od rendüé 12—14 ft, 3ad rendüé 9—11 ft, pécsi 1só rendüé 10—12 ft, 2od rendüé 8—9 ft, szegedi 1só rendüé 14—16 ft, 2od rendüé 10—12 ft, 3ad rendüé 7—9 ft, tekeresé 3—3 ft, 30 kr.; kömény: édes mázs. 7—10 ft, konyhaköményé 8 ft, 30 kr.—9 ft, 30 kr.; enyv: finom asztalosé 16—17 ft, középszerűé 15 ft; fagygyúé: olvasztatlan 16—16 ft, 48 kr., olvasztotté 21—23 ft, bánságié 20—22 ft, erdélyi 22—23 ft, oiañ transito 19—20 ft; gabona: bánsági tisztabuza p. zs. m. 4 ft, 54 kr.—5 ft, 4 kr., első faju tiszta buzáé 4 ft, 24 kr.—4 ft, 50 kr., kétszeresé 4—4 ft, 16 kr., rozsa 3 ft, 36 kr.—3 ft, 52 kr., árpáé 2 ft, 40 kr.—3 ft, zabé 1 ft, 30 kr.—1 ft, 32 kr., kukoriczáé 2 ft, 56 kr.—3 ft, 20 kr.; gubaes, ó, 1só rendüé köb-le (120 font) 6—7 ft, 2od rendüé 4 ft, 30 kr.—5 ft, 30 kr., 3ad rendüé 4 ft, új 1só rendüé 6 ft, 30 kr.—7 ft, 15 kr., 2od rendüé 5 ft, 30 kr.—6 ft, 15 kr., 3ad rendüé 4—5 ft; gyapju: egyenyretü finom mázs. 85—108 ft, középszerűé 60—75 ft, közönségesé 40—54 ft; kétinyretü téli finomé 58—62 ft, középszerűé 44—52 ft, közönségesé 36—42 ft; kétinyretü nyári finomé 55—62 ft, középszerűé 48—53 ft, közönségesé 36—45 ft, bárány-gyapjué 56—90 ft, bőrről nyirotté 45—80 ft, timárgyapjué 35—52 ft, erdélyi zigararé 43 ft, 30 kr.—44 ft, bánsági kézzel mosotté 33—35 ft, kézzel mosott magyar fűrtörsé 27—30 ft, usztatotté 26—28 ft, feketeé 21—23 ft, szücsgyapjué 24—26 ft; gyökér: alcana mázs. 7—8 ft, ennuláé 4—5 ft; halzsiré 16 ft; hamuzsir: magyar fejtéré 9 ft, 30 kr.—11 ft, kékesé 8 ft, 40 kr.—9 ft, 15 kr., kék közönségesé 8—8 ft, 30 kr.; kender: apatini gerebenzetté 18—40 ft, nem gerebenzetté 9—11 ft, 30 kr.; mag: luczernáé 16—22 ft, 30 kr., stájerlőheré 14—48 ft, lenmag 1 pozs. m. 3 ft, 30 kr.—3 ft, 36 kr., repeze vad 2 ft, 24 kr.—2 ft, 30 kr., vetett nyárié 3 ft, 15 kr.—3 ft, 36 kr., télié 3 ft, 30 kr.—3 ft, 40 kr.; kendermagé 1 ft, 36 kr.; méz: bánsági fejtéré mázs. 12—15 ft, sárga 12—13 ft, barna 9—11 ft, sonkolyos 12—13 ft, rozsnjai 13—14 ft; olaj: vadrepezoajé 14 ft, 30 kr.—15 ft, vetett magié 15 ft, 30 kr.—16 ft, 15 kr., finomítotté 16 ft, 30 kr.—17 ft, 15 kr., lenolajé 22 ft, 30 kr.—23 ft, mákolajé 26—28 ft; pályinka: seprü- és törköly-pályinka akója 11 ft, 30 kr.—14 ft, bánati szilvapályinkáé 10 ft, 30 kr.—14 ft, szerémié 14—16 ft, bortéli 30°: 23—33 kr., bortéli 35°: 34—35 kr.; paprika mázs. 10—12 ft; rongyé: finom 6—6 ft, 24 kr., középszerűé 3 ft, 12 kr.—3 ft, 36 kr., közönségesé 2—2 ft, 12 kr.; szalonnáé: 20—24 ft; szappané: szegedi mázs. 16—17 ft, közönséges feketeé 14 ft, 30 kr.—15 ft, 36 kr.; szarv: szarvasszarv mázs. 30—36 ft, ökörszarv száza 21—26 ft, bivalyszarv 14—22 ft, tehéné 8—11 ft; marhaköröm száza 36—48 kr.; szarvhegy száza 2—10 ft, 30 kr.; szikso: finom mázs. 9 ft, 30 kr.—10 ft, 30 kr., közönségesé 8 ft, 30 kr.; asszu szilváé 9 ft, 30 kr.—10 ft, 40 kr.; szömörce: sárga mázs. 3 ft, 30 kr.—4 ft; szór: lószór kifözött és fonott mázs. 46—50 ft, nyers hoszszué 54—62 ft, rövidé 30—34 ft; timsóé fejtéré 7 ft; toll: ágyi fosztatlané 16—68 ft, fosztotté 24—50 ft, pehelyé 90—120 ft; iróttól száza 30 kr.—1 ft, 6 kr.; viasz: sárga rozsnjai mázs. 82—86 ft, bánsági 81 ft, 30 kr.—84 ft; zsír: disznózsír 22—26 ft.—Pest, mart. 18kán 1847. A' polgári szab. keresk. testület részéről Aigner Ferencz első s' Barabás Antal másodelnök.

KÜLFÖLD.

PORTUGÁLIA. Palmerston lord a' királynót közbenjárással kínálta meg Anglia nevében. Lissabonban hire terjedett 5 ezer főnyi spanyol hadtest megjelentéről a' keleti határon. Mihelyt ez tudomásra jutott Parker admirálnak, tüstint rendszabályokat tón a' spanyol közbenjárás akadályoztatására. Saldanha tíz órányi távolságra áll Portotól a' város bátor jó kedvvel várta az ellent. A' junta nagy gőzése „Oporto“ 18 személyből állt legénységével együtt az elzárt város sorompójai előtt megsemmisült. A' britt admirál a' sorhajót Vigóba, „Thetis“ és „Amerika“ fregátokat Portóba küldötte.

SPANYOLORSZÁG. Mart. 7kei barcelonai levelek egy újabb kísérletét jelentik a' montemolinféle pártvezérnek, Tristanynak. Mintegy 300 emberrel, a' Barcelonából északrafelé 9 órányira fekvő, védetlen Tarrasa várost hatalmába keríté. Azonban egy osztály királyi gyalogság elűzé ismét a' lázadókat, kik is 15 főnyi veszteséggel visszavonulni kényszerültek.

Cataloniából martius elejéről érkezett tudósítások szerint el van határozva, miszerint Breton főkapitány a' fejedelemségi főparancsnokságot még ideiglen megtartja, segítségéül azonban a' progressistái Enna tábornok, ki egyike a' spanyol sereg legügyeseb legtanultabb bajnokainak s a' hegységi részlegharcban tökéletesen járatos, adatik táborához. A' kormány, mikép azt már a' cortesben tanácselnök Sotomayor herezeg által tevő, különösen levélben is

legnagyobb megelégedülését nyilvánítja az eddigelő általa követett eljárással, egyszersmind Enna tábornok közel érkezését jelentvén neki, mint a' ki őt, valahányszor egészsége a' működések személyes vezetésében gátolná, e' tekintetben pótolva, különben is folyvást gyámolítandja. Együttal biztosítva lón, miszerint tökéletesen el fog láttatni mind pénzbeli mind hadsergi segédeszközökkel, csak hogy a' carlista csapatokat minél hamarabb kipusztítsa s véget vessen mozgalmuknak. Az ország belsejéből három ezred gyalogság fog Cataloniába utazni, azonkívül többet a' tengeren szállítandnak oda Andalusiából.

A' miniszterkrisis ez időre bevégeződött. A' királynó Sotomayor követelésinek engedett s az viszszavette lemondását, mely a' cortes feloszlását vonandotta maga után. A' congressus kebelében is egy kis vihar vonult keresztül. A' mart. 8kai ülésben don Luis Sagasti hat progressista követ társával egy indítványt tón, melynek tartalma az volt: vonassék Krisztina királynó számadásra a' királyi s koronahítbizományi vagyon igazgatása felől. Kivánta t. i. VIII. Ferdinánd végrendeletének előterjesztését a' halálánál készült lelettárral együtt, valamint előkivánta a' gyámügyi igazgatás számadási könyveit, az infansóhozományára iránti kimutatást s'tb. Indítványzó természetesen nem remélhetett keresztülhatást e' bonyolult s meredekszérü ügyön s elégségesnek látszott előtte a' roppant sikkasztások s tékozlások fölötti híreket nyilvános helyen kimondani. Valamennyi ékszer a' királyi palotákban, valamennyi drágaság, a' lelettárakkal egyetemben elveszett, 723 szekrény kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 1841ig, állítólag 37,122,000 real folyt be. Végrendelet szerint a' hagyomány ötöde illeti őt, mi hogy minél többre számíttassék, nemesak minden házi eszköz a' várakban, hanem a' muzeumi festvények is beléjegyeztettek. Unpensionier herczegnő illetve kiürítettett, egy, 1833ban alapított magány-pénztárocskájába VIII. Ferdinánd özvegyének egész 184

követte gyásznapjánál mintegy száz ember-élet (legnagyobb részt háremnők) áldoztatott fel, a brit admirális, Palmerston lord előterjesztvényére, Hotham nyugat-afrikai hajóhad-parancsnokot utasítá ama parti négerfőnököknek egy illetlen kegyetlen tényről elszoktatására.

FRANCZIAORSZÁG. Martin du Nord pészétör's jog-és istenítisztelet miniszter meghalálozván, helyébe az eddigi főkorona ügyvéd Hebert neveztetett.

Mart. 12-dikei követkamrai ülésben nagytöbbséggel határozatott el, hogy Remilly ur indítványa az ebdj behozást illetőleg megfontolás alá veendő. Indítványa kifejtésekor több érdekes adatot hozott fel Remilly az ebkedvelés történetéből. Párizs összes ebnépessége 49 ezerre, Franciaországé 2 1/2 millióra tétetik, ezekből 1.300.000 hasznos, a többi fényűzésből tartatik. Ezek tartási költségét naponként 225 ezer frankra számítván, egy évre 80 millió ft. esik, miből naponként 640 ezer ember élhetne. Szóló tehát indítványozza, hogy a hasznos ebekre évenként 1—2 ft. egyegy, a haszontalanokra pedig 5—10 ft. vettetné ki, mi összesen 13.300.000 ft. jövedelmet, s levonva az adóbehajtási 800 ezernyi költségeket, mégis annyit tenne, hogy az ország 37 ezer községének mindegyikére évenként 340 frank jutna jövedelmül, a mi valóban nem megvetendő körülmény.*)

Krisztina királynő mart. 14-kén reggel érkezett Párizsba s tulajdon palotájában szállott meg. Elutaztával számos szomorú hír szállong a közönségben. A kezdődő montemolinféle polgárháború s magában a királyi család belsőjében keletkezett meghasonlás valóban az Atridák háznak titokteljes sorsára emlékeztet vissza.

A buzancaisi „kenyérázadók“ pere nyolcad nap fejeztetett be. Három vádolt halálra, négy holtiglani kény-

*) Ajánlanok ez indítvány alkalmazását legközelebb Pest városban megkísérteni.

szermunkára s a többi, egyetlenegy kivéve, hosszabb vagy rövidebb gályarabságra vagy fegyházi büntetésre ítéltetett.

Martius 4-kén öt katona állt a hadi törvényszék előtt, kik jan. 3-kán este részeg állapotban minden ok nélkül több az utcán velök találkozott személyt, valamint másokat, kik a laktanyánál elfogatásukat eszközölni akarták, kardjaikkal többé kevesebbé megsértettek. A törvényszék kissé könynyedén vette a gonosztettet s azt, ki egy embernek majd keresztül hasította fejét, két évi, a többi négyet pedig csak hathónapi fogságra ítélte. A közönségben e kiméletes ítélet miatt elégtelenség támadt, miután a fegyvertelen polgár utóbbi időben több illetlen durva kicsapongásnak van a katonák részéről kitéve, s csak a legszomorubb büntetés vehet véget ezen fegyverviseleési visszaéléseknek.

POROSZORSZÁG. Rajna mellől mart. 12-kéről írják, miszerint azon hírek következtében, melyek Poroszország jelen állásáról az európai politikában terjednek, a porosz király külügyminisztere által a bécsi és szentpétervári udvarokkal tudatá, hogy Poroszország eddigelő követett politikájában pillanatig sem ingadozott, hogy az alapelvek, mik a nemzetek közti viszonyait meghatározzák, egyáltalában változatlanul maradtak s hogy végre magának Poroszországnak fekszik legfőbb érdekében a két udvari szövetséghez egész lojalitással tovább is ragaszkodni. — A belga királynő s Nemours hercegnő utóbbi időben néhány levelet váltottak Victoria királynővel; ezen személyes közlés dacára, a tényleges dologállás Spanyolországot illetőleg cseppet sem változik, jóllehet ezt némelyek erősen állítják.

OLASZORSZÁG. Maltából írják, miszerint a capuai herceg hosszabb idő óta táplált alkudozásai testvérével a nápolyi királylyal, most örvendetes végükhöz látszanak közeledni. S ezzel megczáfoltatvák mind azon hírek, mik a herceg eselszövényéről királyi testvére ellenében kerin-

gettek. Az alkudozások befejeztével hihetőleg királyi végzemény fog e fölött megjelenni. A herceg neje nem principessa di Capua, hanem duchessa di Villa Alba, legidősebb fija pedig conte di Modica címet viselend. A király kifogja fizetni testvérének a hátralevő pénzeket s nem gátolandja őt ezennel jövedelmei beszédésében, ellenben a capuai herceg megígérte, miszerint a békeszerződés aláírása után tüstint házasság óta adósságának egy részét letisztázza. Későbbi tartózkodása helyéről még semmi nem bizonyos, egyébiránt még a legkisebb viszonyrészlet is pontosan meg fog határozatni. — Római levelek erősítik e híreket, szerintök a herceg neje, egykor a híres énekesnő miss Penelope Smith, sicíliai Mascalari hercegnő címet nyer s udvartartásra jogosítatik fel. A herceg 60 ezer aranyat kap évenkénti háztartásul, s hátralevőség fejében 140 ezer aranyat. Gyermekei mint hgek évenként 60 ezer aranyat, s leányai majdani férjesüléskor 30 ezer aranyat jegyajándokol. Maltába Nápolyból egy udvari tiszt utazott, ki a herceget a kiengesztelődött király karjai közé vezesse. Nápolyban ezen királyi kegyelemtény örömteljes sensációt okozott.

TÖRÖKORSZÁG. A szultán és Otto király legbarátságos leveleket váltanak egymással s a reiseffendi mégis azt mondja Kolettis miniszterhez intézett levelében, hogy Konstantinápolyban az ismertes villongást nem a török szultánon, hanem a török nemzet képviselőjén ejtett sérelmül tekintik s azért következő elégtételt kívánnak. Mihelyt Mussurus Athénbe viszatér, Kolettis hozzá menvén, sajnálkozását jelentse ki a történet fölött. Ha ez egy hónap alatt nem történik, szünjék meg minden diplomatiá viszony Görög és Törökország között. Altalányos a vélemény, hogy a görög miniszterség nem fogja magát az elégtételadásra lealálni s akkor hova vezetend a porta rejtélyes, szertelen kívánsága?

Dunavizálás: Budán, mart 31-én 8'3" 3" az 0 fölött.

26ik szám.

ÉRTESÍTŐ.

1847.

Duna-gőzhajózás.

Pestről Bécsig naponként. Indulási idő: reggeli 6 óra.

Pestről Zimonyig: minden k e d e n **Eszéknel** kikötéssel úgy le- mint fölfelé.

minden p é n t e k e n **Tütnél** kikötéssel úgy le- mint fölfelé.

Drenkocáig: minden szerdán és vasárnap.

Indulási idő: reggeli 6 óra.

A t. cz. utazók igen kéretnek, hogy utipodgyászuat a' gőzös elindulása előtti napon, legfeljebb esti 8 óráig méltóztassanak feladni a' hivatalban, mivel indulás napján a' hajóra semmiféle podgyász sem vétethetik fel s az ezen nap reggelén feladott pogyászok csak a' legközelebb gőzössel küldethetnek el.

Pest, martiusban 1847.

Gőzhajózási hivatal.

Ölfa-árverés.	
A' es, kir. család Ráczevi urodalma főtiszti hivatalától közhirrre tétetik, hogy az alább sorolt urodalmi fa-rakhelyeken levő ölfa, folyó évi april hó 7-én és 8-án közönséges árverés útján kedvező feltételek mellett fog eladatni u. m.	a' sillingi rakhelyen 6 öl puha aljafa 208 „ kemény gömb. fa „ „ 25 „ puha gömbölyűfa „ „ April 8-kán.
April 7-kén:	A' makári rakhelyen 291 öl kemény hasábfa 973 „ puha hasábfa „ „ 17 „ kemény aljafa „ „ 59 „ „ gömb. fa „ „ 213 „ puha „ „ „ 311 „ kemény hasábfa „ „ 7 „ kemény aljafa „ „ 59 „ kemény gömb. fa
A' tököli rakhelyen 48 öl kemény hasábfa 16 „ „ gömbölyűfa „ „ 54 „ „ hasábfa „ „ 640 „ puha hasábfa „ „ 20 „ kemény gömb. fa „ „ 57 „ puha „ „ „ 427 öl kemény hasábfa 103 „ puha hasábfa „ „ 26 „ kemény aljafa	Az árverés a' fenemlített napokon reggeli 9 órakor veszi kezdetét, 1so nap Tökölön, 2ik nap a' makári rakhelyen; az árverési kedvező feltételeket pedig addig is megtudhatni Promontórbán a' rőtiszti hivatalnál. Kelt Promontórbán martius 19. 3—3

Szálfá-szállítás.

A' bácsi k. kincst. Ferencz-esatornának következő szálfá-nemekre van ez év folytán szüksége:

480 szál 10 öl hosszabb, vékonyabb végén legalább 9 hüvelyk vastagsággal |

200 szál 9 öl hosszú, vékonyabb végén legalább 8 hüvelyk vastag.

180 szál 8 öl hosszú, vékonyabb végén legalább 7 hüvelyk vastag.

206 szál 7 öl hosszú, vékonyabb végén legalább 6 hüvelyk vastag.

A' fának egészséges és frisnek kell lenni; s az egész mennyiségnek legalább fele folyó évi april végéig; a' többi rész pedig szinte ez évi május 15-ig a' esatornába, illetőleg Monostorzegre szállítandó; melyeknek meghatározott vastagságuk hiányzik, — ezek száma azonban az egész

mennyiségnek harmadrészét fölül nem haladhatja — a' hiányzó hüvelykekhez aránylag fog az ár csökkenteni.

Az átvétel után legfeljebb három napra történcdik a' fizetés.

Írásba foglalt lepecsételt ajánlatok ezen felirással:

„N. N. nek szálfá-szállítási ajánlata“

folyó évi legfeljebb martius 31-ig a' zombori k. k. ferencz-esatornai igazgatósághoz intézendők. Minden ajánlatban világosan és érthetőn ki kell téve lenni, hogy az, az ajánlatkötőre nézve mindjárt kötelező. Csak ekként szerkesztett ajánlatok vétetnek tekintetbe.

A' fentebb említett határnapot kezdve legfeljebb 8 napra fognak, mind a' tulajdonképeni vállalkozó, mint a' többi ajánlatkötő e' esűd eredvényéről értesített. Zomborban, febr. 17-én 1847. 3—3

Jégverés elleni biztosítás.

A' jégverés ellen kölesönösen biztosító magyar egyesület alulirt igazgatósága, mint mindenkor, úgy most is kötelességének ismeri, közelgető tavasszal a' t. cz. gazda urakat, saját hasznuk tekintetéből, ezen hazai intézetre figyelmeztetni. Ez intézet fenállásának négy éve alatt kétségbe vonhatlan jeleit adá jótékonyosságának, mert nem kevesebbet mint 331 s ezek közt sok tetemes jégverési kárt térített meg. Van e' tehát mezei gazda, ki, a' mult év sűrű csapásra elevenen emlékezve, örömmel nem sietne természet oly hazai intézet által biztosíttatni, mely köztiszteletben álló hazafiak kormányáa alatt áll? — A' biztosítási díjak ez évben is: I. oszt. 1/2 %, II. oszt. 2 %, III. oszt. 3 %, IV. oszt. 5 %. — A' díjakon és levélbérén kívül a' biztosítók sem mit sem tartoznak fizetni, sőt a' régebbi biztosítók, a' szabályok értelmében, díjelengedésben részesülnek.

Biztosítások elfogadtatnak Pesten az igazgatóság irodájában (nagyhiduteza Weisz-ház 78. sz. a. 1so emeletben) és országgszerte az intézetnek minden ügynökségei által. — Pesten, 1847. martiusban. — Az egyesület nevében Weisz Bernát Ferencz igazgató. 3—4

Hirdetvény.

A' főméltóságú magyarkir. udv. kincstár rendeletéből, a' megüresült váci püspökség részéről közhirrre tétetik: hogy az alább megnevezett királyi s földesuri haszonvételek, melyek iránt a' szerződésnek, vagy pedig a' házi kezelés folyó év végével megszűnendének, a' következő 1848-dik évi január 1so napjától számított három egymásután következő esztendőre, folyó évi június 21-kén délelőtt az alább jegyzett helyeken, felsőbb jóváhagyás fentartása mellett tartandó árverés útján ujjonnan bérbe adandók lesznek, jelesül:

a) Vácson levő ugynevezett f. hérbattyúi vendégfogadó a' háznál levő veteményes kerttel együtt.

b) Naszáll hegyben Vác mellett, az 1so rendű jeltelleg Pézl József által birtokbánya.

c) Alsó-Sáp helységben a' koresma és mézarszék ahoz tartozó némely földekkel és rétekkel.

d) Kálló helységbeni vendégfogadó és az ahoz kapcsolott némely élelembeli szer-

rekkeli aprólékos kereskedés, e) Veres-Egyház helység határában a' kis sztmiklósi határnál levő, vagyis a' felső két-kerekű patakmalom. Végre:

f) A' váci Dunán levő úgynevezett kompókötő sziget az abban fűzesen és rekttyésen kívül.

II. Alpar helységben az ottani számtartói lakháznál szintazon napon délelőtti 10 órakor:

a) Az alpari és tiszasasi közös Tiszszarv.

b) Az alpari tiszpartnak s kikötőhelynek haszonvétele s fávai kereskedésjoga és végre

c) Az alpari mézarszék. Bérleti kívánók a' fölebb kitétt helyekre s időre, a' szokott száztoli számítandó 10 kamatos bánatpénzekkel s biztosítékul lekötendő értékeikről szóló hiteles bizonyítványokkal ellátva, azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a' bérfeltételek Vácson, az igazgatóság hivatalnál, vagy illetőleg Alparon, az ottani számtartónál, árverés előtt is bármikor megtekinthetők, és hogy a' megígért árak és bánatpénzek is kész ezüst pénzben lesznek leteerdők. Kelt Vácson, február 9-én 1847. 3—3

Gabonár váltógarasokban.

	Tisztáboza	Kétszeres	Rozs	Arpa	Zab	Kukorica	
Pesten,	mart. 23. (pesti m.)	350—370	—	270—290	220—242	110—120	225—250
Ujbessen,	„ 3. (pozs. m.)	215—220	190—195	180—185	160—165	64—65	155—170
Baján,	„ 13. „	200—213	160—173	157—160	117—120	61—70	— 193—
Győrött,	„ 20. „	206—230	190—200	100—170	135—140	74—76	150—163
Mosonyban,	„ 18. „	195—256	161—188	170—185	145—138	74—84	152—169
N Szombatban,	„ 19. „	201—222	—	176—185	145—150	80—82	—
Pozsonyban,	„ 12. „	215—235	—	180—	140—148	80—84	— 168—
Miskolczon,	„ 10. „	215—200	195—200	185—190	165—170	61—55	170—175